

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

formujúca myseľ i srdce

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra katechetiky a praktickej teológie

Hrabovecká cesta 1, 034 01 Ružomberok

www.ku.sk, tel.: +421 44 432 68 42, mobil: +421 905 552 907

Tézy na bakalársku štátne skúšku **Náboženská výchova (v kombinácii)**

BIBLIKUM

1. Názov, rozdelenie, inšpirácia a kánon SP

- názvy Svätého písma (ich význam)
- základné rozdelenie Svätého písma
- obsah Starého zákona
- základné rozdelenie kníh Starého zákona podľa hebrejského a kresťanského kónona
- protokánonické a deuterokánonické knihy SZ
- apokryfy a pseudoepigrafy (katolícka a protestantská terminológia)
- Vzťah SZ a NZ
- inšpirácia Svätého písma – pojem, biblické svedectvá: inšpirácia prorocká, inšpirácia k skutkom, inšpirácia k písaniu
- kánon Svätého písma: Pojem, proces kanonizácie SP, rozhodnutia Magistéria Cirkvi

LITERATÚRA:

JANEGA, Š.: *Všeobecný úvod do kníh Starého zákona*. Bratislava, 1987.

HERIBAN, J.: *Príručný lexikón biblických vied*. SÚSCM Rím, 1992.

TYROL, A.: *Všeobecný úvod do historických kníh SZ*. KBD Svit, 2000.

2. Pentateuch

- obsah Pentateuchu
- miesto v kánone
- proces vzniku Pentateuchu
- Welhasenova Teória 4 prameňov
- nové tendencie vo výskume Pentateuchu
- stručný obsah 1.– 5. Mojžišovej knihy
- základné členenie týchto kníh
- historická hodnota výpovedí týchto kníh
- teologické témy jednotlivých kníh Ex – Dt

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Všeobecný úvod do kníh Starého zákona*. Bratislava, 1987.
HERIBAN, J.: *Príručný lexikón biblických vied*. SÚSCM Rím, 1992.
TYROL, A.: *Všeobecný úvod do historických kníh SZ*. KBD Svit, 2000.
RINDOŠ, J.: *Exegetický kľúč k štúdiu Pentateuchu*. TF TU Bratislava, 1998.

3. Deuteronomistické a kronikárske historické dielo

- myšlienková charakteristika deuteronomistického historika
- obsah kníh tvoriacich deuteronomistickú históriu
- úloha a osobnosť Jozueho
- úloha a dielo Sudcov, osobnosť Samuela
- vznik Izraelskej Monarchie, charakteristika Šaula, Dávida, Šalamúna a Joziáša
- myšlienková charakteristika kronistického diela
- náboženská a spoločenská obnova Izraela realizovaná Ezdrášom a Nehemiášom

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do historických kníh Starého zákona*. Bratislava, 1987.
HERIBAN, J.: *Príručný lexikón biblických vied*. SÚSCM Rím, 1992.
TYROL, A.: *Všeobecný úvod do historických kníh SZ*. KBD Svit, 2000.
MURPHY, R. E.: *Žalmy a iné spisy. 101 otázok a odpovedí*. Dobrá kniha, Trnava, 2001.

4. Prorocké knihy a profetizmus

- prorocké knihy v kánonoch
- proroci vo Svätom písme
- charakter hebrejského profetizmu
- Kto to je prorok?
- osoba a dielo Proroka Eliáša
- osoba a dielo proroka Elizea

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do prorockých kníh Starého zákona*. Bratislava.
HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona s výberovou a tematicky zoradenou bibliografiou*. SSV Trnava – SÚSCM Rím, 1997.
TYROL, A.: *Všeobecný úvod do prorockých kníh SZ*. Rukopis.
LOHFINK, N.-BRAULIK, G.: *Kde sú dnes proroci?*. KBD Svit, 1998.
BRAULIK, G.: *Civilizácia lásky. Biblické zamyslenia*. KBD Svit, 2001.
SOLČIANKY, A. a kol.: *Proroci a úvod do prorockých kníh*. Bratislava, 2000.

5. Knihy proroka Izaiáša

- osoba proroka Izaiáša
- historické pozadie jeho pôsobenia
- aké sú hlavné charakteristiky Izaiáša ako človeka a proroka
- charakteristiky Izaiášovho proroctva: formálne a obsahové
- zložený charakter kníhy proroka Izaiáša

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do prorockých kníh Starého zákona*. Bratislava.
- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona s výberovou a tematicky zoradenou bibliografiou*. SSV Trnava – SÚSCM Rím, 1997.
- TYROL, A.: *Všeobecný úvod do prorockých kníh SZ*. Rukopis.
- LOHFINK, N.-BRAULIK, G.: *Kde sú dnes proroci?*. KBD Svit, 1998.
- BRAULIK, G.: *Civilizácia lásky. Biblické zamyslenia*. KBD Svit, 2001.
- SOLČIANKY, A. a kol.: *Proroci a úvod do prorockých kníh*. Bratislava, 2000.

6. Kniga proroka Jeremiáša a kniha proroka Ezechiela

- charakteristiky 7. a 6. storočia pred Kristom v Izraeli a Júdsku, ktoré sa podieľali na formácii proroka
- životopisné údaje Jeremiáša
- vplyv iných prorokov na Jeremiášovo účinkovanie
- obsah a rozdelenie knihy proroka Jeremiáša
- mesiášske miesta v Jeremiášovom proroctve
- Jeremiášov duchovný život a osobné prežívanie jeho povolania
- osoba proroka Ezechiela a obdobie v ktorom pôsobil
- vznik, obsah a rozdelenie knihy
- náuka a posolstvo Proroka Ezechiela

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do prorockých kníh Starého zákona*. Bratislava.
- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona s výberovou a tematicky zoradenou bibliografiou*. SSV Trnava – SÚSCM Rím, 1997.
- TYROL, A.: *Všeobecný úvod do prorockých kníh SZ*. Rukopis.
- SOLČIANKY, A. a kol.: *Proroci a úvod do prorockých kníh*. Bratislava, 2000.

7. Múdroslavná literatúra

- pojem a literárny druh múdrosti
- múdrost' v Izraeli
- personifikovaná múdrost'
- sapienciálna relektúra múdrosti
- kniha Jóba - obsah a posolstvo
- kniha Kazateľa - obsah a posolstvo

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do múdroslavných kníh Starého zákona*. RK CMBF Bratislava.
- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona s výberovou a tematicky zoradenou bibliografiou*. SSV Trnava – SÚSCM Rím, 1997.
- MURPHY, R. E.: *Žalmy a iné spisy. 101 otázok a odpovedí*. Dobrá kniha, Trnava, 2001.
- TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

8. Knihy žalmov

- základné charakteristiky Žalmov a Žaltára
- formálne otázky knihy: skladba, štruktúra, literárne žánre, teológia Žaltára
- literárne druhy Žalmov
- mesiášska interpretácia kráľovských žalmov
- Žalmy v Novom zákone

LITERATÚRA:

- JANEGA, Š.: *Úvod do műdroslovných kníh Starého zákona.* RK CMBF Bratislava.
- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona s výberovou a tematickou zoradenou bibliografiou.* SSV Trnava – SÚSCM Rím, 1997.
- MURPHY, R. E.: *Žalmy a iné spisy. 101 otázok a odpovedí.* Dobrá kniha, Trnava, 2001.
- TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie.* Spišská Kapitula, 1993.
- BEUCHAMP, P.: *Žalmy: Noc a deň.* Trnava Dobrá kniha, 2004.

9. Synoptické Evanjeliá

- pojem termínu evanjelium
- tri etapy vzniku Evanjelíí
- synoptická otázka
- Griesbachova teória
- Teória dvoch prameňov

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona.* SSV Trnava, 1997.
- POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona.* Vyšehrad, 1993.
- TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona, Trinitas.* Svitavy, 2003
- TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie.* Spišská Kapitula, 1993.

10. Evangelium podľa Marka

- Marek ako tvorca literárneho druhu Evanjelium
- autor Mk tlmočník Petra?
- obsah, rozdelenie a posolstvo Evanjelia
- mesiášske Tajomstvo v Markovom Evanjeliu

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona.* SSV Trnava, 1997.
- POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona.* Vyšehrad, 1993.
- TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona, Trinitas.* Svitavy, 2003.
- TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie.* Spišská Kapitula, 1993.
- LIMBECK, M.: *Evangelium sv. Marka. (Malý stuttgartský komentář 2).* Kostelní Vydří, Karmelitánske nakladatelství, 1997

11. *Evanjelium podľa Matúša*

- obsah, rozdelenie a posolstvo Mt Evanjelia
- reči v Mt evanjeliu
- autor Mt
- Ježišova Reč na Vrchu

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písmo: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.
LIMBECK, M.: *Evangelium sv. Marka. (Malý stuttgartský komentář 2)*. Kostelní Vydří, Karmelitánske nakladatelství, 1997.

12. *Dvojdielo Lukáša*

- Lukáš ako autor dvojdiela Lk a Sk
- autor dvojdiela: Lekár a Pavlov sprievodca?
- stred časov v Lukášovom Evanjelium
- teológia hlásania Evanjelia v Lukášovom dvojdiele
- úvod Lk 1,1-4 a Sk 1,1-2

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písmo: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

13. *Corpus Joanneum*

- Evanjelium podľa Jána, pramene členenie, štýl
- autor evanjelia – učeník, ktorého Ježiš miloval
- Jn a gnóza
- 1-3 Jánov list – obsah a posolstvo, spoločné prvky s Jánovým evanjeliom
- Zjavenie apoštola Jána – obsah a posolstvo, literárny druh apokalypsa

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písmo: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

14. Apoštol Pavol

- pôvod a mladosť apoštola Pavla
- obrátenie Pavla
- tri misijné cesty Pavla
- spolupracovníci Pavla

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.
HERIBAN, J.: *Apoštol Pavol v službe evanjelia*. Bratislava, Vydavateľstvo Don Bosco, 1995.

15. Listy Pavla Apoštola

- novozákoné listy, literárny druh listov
- protopavlove a deuteropavlove listy
- 1 Sol – obsah a posolstvo, problém parúzie v 1 Sol
- List Filemonovi – obsah a rozdelenie (prosba za utečeného proroka)

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.
HERIBAN, J.: *Apoštol Pavol v službe evanjelia*. Bratislava, Vydavateľstvo Don Bosco, 1995.

16. Listy Korint'antom

- problém počtu listov Korint'antom
- list v slzách
- mesto Korint a kresťanská obec v Korinte (konflikt s Pavlom)
- obsah a posolstvo 1-2 Korint'antom

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

17. List Rimanom

- kresťanská obec v Ríme
- Pavlov zámer navštíviť Rím
- cieľ napísania listu Rimanom
- teologické posolstvo listu Rimanom (ospravedlnenie prostredníctvom viery)

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

18. List Židom

- nadpis a miesto v kánone NZ
- problém autorstva listu Židom
- okolnosti a cieľ spisu
- literárny druh (list alebo homília)
- posolstvo listu

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

19. Katolícke listy

- termín katolícke listy
- význam dobrých skutkov – Jakubov List
- obsah a posolstvo Júdovho listu
- Cirkev počas prenasledovania – 1 Pt
- nádej na Kristov príchod 2 PT

LITERATÚRA:

- HERIBAN, J.: *Úvody do Starého i Nového zákona*. SSV, Trnava, 1997.
POKORNÝ, P.: *Literárni a teologický úvod do Nového zákona*, Vyšehrad 1993
TICHÝ, L.: *Úvod do Nového zákona*, Trinitas, Svitavy 2003
TRUTWIN, W. – MAGA, J.: *Otváral nám Písma: Úvod do sveta Biblie*. Spišská Kapitula, 1993.

DEJINY CIRKVI

20. Vývoj organizácie Cirkvi v poapoštolskej dobe

- vzťah Jeruzalemského centra so sv. Pavlom
- význam sv. Pavla
- apoštolský snem v Jeruzaleme

LITERATÚRA:

- ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny I-II.* Martin, 1943.
NĚMEC, J.: *Dějiny křesťanského starověku.* Olomouc, 1997.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Starovek.* Levoča, 2006.
KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny – Kresťanský starovek.* Levoča, 2000.

21. Byzantská misia

- priebeh
- zmysel
- význam

LITERATÚRA:

- ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny I-II.* Martin, 1943.
LECKO, M.: *Svätí Cyril a Metod.* Rím, 1993.
HNILICA, J.: *Svätí Cyril a Metod.* Bratislava 1990.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Stredovek.* Levoča, 2007.
KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny – Ranný kresťanský stredovek.* Levoča, 2000.

22. Rehoľný život na Západe

- sv. Benedikt a jeho rehoľa
- vznik nových reholí
- význam kláštorov a rehoľného života pre vývoj Západu

LITERATÚRA:

- ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny I-II.* Martin, 1943.
ŠIMONČIČ, J. (zost.): *Dejiny a kultúra rehoľných komunit na Slovensku.* Trnava, 1994.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Stredovek.* Levoča, 2007.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Novovek.* Levoča, 2007.
KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny – Zlaté obdobie kresťanského stredoveku.* Levoča, 2001.

23. Inkvizícia

- heretické hnutia albigencov a valdencov
- boj proti nim
- inkvizícia
- jej kladné a negatívne stránky

LITERATÚRA:

- ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny I-II*. Martin, 1943.
BRENONOVÁ, A.: *Kataři. Život a smrt jedné kresťanskej církve*. Praha, 1996.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Novovek*. Levoča, 2007.
KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny – jeseň kresťanského stredoveku*. Levoča, 2002.

24. Západná schizma

- kríza Cirkvi v 16. storočí
- reformácia a jej rôzne podoby - vzťah medzi nimi
- podstata protestantizmu
- katolícka reforma

LITERATÚRA:

- ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny I-II*. Martin, 1943.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Novovek*. Levoča, 2007.
KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny – jeseň kresťanského stredoveku*. Levoča, 2002.

25. Druhý vatikánsky koncil

- prínos pre Cirkev
- prínos pre spoločnosť
- problémy pokoncilového vývoja

LITERATÚRA:

- Dokumenty II. Vatikánskeho koncilu. Trnava, 2000.
BEŇO, J.A.: *II. Vatikánsky koncil*. Nitra, 1992.
PESCH, O.H.: *Druhý vatikánsky koncil 1962 - 1965*. Praha, 1996.
DLUGOŠ, F. – KUMOR, B.: *Cirkevné dejiny, 8 zv.* Spišské Podhradie.
DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Od Benedikta XV. Po Benedikta XVI.* Levoča, 2007.
DLUGOŠ, F.: *Koncily Katolíckej Cirkvi*. Levoča, 2005.
KRIVDA, A.: *Päťdesiat rokov liturgickej reformy Druhého vatikánskeho koncilu na Slovensku*. Ružomberok: Verbum, 2013

26. Prenasledovanie Cirkvi v období komunizmu v Československu;

- Začiatky štátnej „cirkevnej“ politiky – tzv. cirkevné zákony z roku 1949
- Akcia K - Kláštory
- Akcia R – Rehoľníčky
- Akcia P – Pravoslavizácia
- Mocenský boj Komunistickej strany Československa proti biskupom
- Podzemná cirkev

LITERATÚRA:

- DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Od Benedikta XV. Po Benedikta XVI.* 1.diel.
Levoča, 2007.
- DLUGOŠ, F.: *Historia Ecclesiae Christi, Od Benedikta XV. Po Benedikta XVI.* 2.diel.
Levoča, 2010.
- SMOLÍKOVÁ, G. – MIKLOŠKO, F. (edit.): *Zločiny komunizmu na Slovensku 1948:1989.*
(1) Prešov: VMV, 2001.

LITURGIKA

27. Základné pojmy liturgiky

- Termín „liturgia“ a jeho vývoj
- Definícia liturgie
- Nemenná a zmenám podliehajúca časť liturgie
- Liturgia a ľudové pobožnosti
- Liturgika – veda o liturgii
- Vzťah liturgie a teológie

LITERATÚRA:

Liturgika I. Teológia liturgie - Amantius Akimjak, Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka , 1996

Liturgika I-II. - Beidl, Jozef, Trnava : Spolok sv. Vojtecha , 1976

Liturgika . Tom I - Fundamentálna liturgika - Nadolski, Bogusław, Poznań : Pallottinum , 1989

28. Dialogický charakter liturgie

- Zostupný a vzostupný pohyb v liturgii
- Dialóg v liturgii
- Božie slovo v liturgii
- Spev v liturgii
- Modlitba v liturgii
- Ticho v liturgii

LITERATÚRA:

Liturgika I. Teológia liturgie - Amantius Akimjak, Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka , 1996

Liturgika I-II. - Beidl, Jozef, Trnava : Spolok sv. Vojtecha , 1976

Liturgika . Tom I - Fundamentálna liturgika - Nadolski, Bogusław, Poznań : Pallottinum , 1989

29. Dejiny rímskej liturgie

- liturgické hnutie 19. storočia

- reforma liturgie Druhým vatikánskym koncilmom
- dogmatická konštitúcia O posvätej liturgii Sacrosanctum concilium

LITERATÚRA:

AKIMJAK A.: *Liturgika II. Dejiny liturgie*. Spišská Kapitula, 1996.

NADOLSKI, B.: *Liturgika I.-IV*. Poznań : Pallotinum, 1989

BEITL J., *Liturgika I-II*. SSV. Trnava, 1976.

Dogmatická konštitúcia O posvätej liturgii Sacrosanctum concilium

30. Antropologické základy liturgie

- prírodné symboly v liturgii
- liturgické gestá
- liturgické postoje
- liturgické predmety
- liturgické knihy

LITERATÚRA:

AKIMJAK A., *Liturgika I. Teológia liturgie*, Spišská Kapitula, 1997.

NADOLSKI, B.: *Liturgika I.-IV*. Poznań : Pallotinum, 1989

BEITL J., *Liturgika I-II*. SSV. Trnava, 1976.

SYSTEMATICKÁ TEOLÓGIA

31. Fundamentálna teológia v kontexte teológie

- pracovné definície fundamentálnej teológie
- modely fundamentálnej teológie pred koncilmom a po koncile
- tri modely globálnej teológie (podľa fundamentálnych otázok, hierarchicky, kristocentricky)

LITERATÚRA:

WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

SARKA, R.: *Kurz fundamentálnej teológie*. Poznámky.

SARKA, R.: „...pripravený zdôvodniť nádej...“ Ružomberok 2008.

32. Teologická epistemológia

- metóda fundamentálnej teológie (hermeneutika, apolónia, dialogika)
- interakcie FT s vedou, filozofiou, historiou
- pramene: Písma, Tradícia, kritéria Vincenta Lerinskeho, magisterium, viera

LITERATÚRA:

WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

SARKA, R.: *Kurz fundamentálnej teológie*. Poznámky.

SARKA, R.: „...pripravený zdôvodniť nádej...“ Ružomberok 2008.
KASPER, W.: *Úvod do viery*. Spišská Kapitula, 1991.

33. Náboženstvá a kresťanstvo

- teologický pojem náboženstva
- Panikkarov popis konštitutívnych prvkov náboženstiev (tri body)
- konvergencie a divergencie náboženstiev v komparácii s kresťanstvom (budhizmus, hinduizmus, islam a judaizmus)

LITERATÚRA:

WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

SARKA, R.: *Kurz fundamentálnej teológie*. Poznámky.

SARKA, R.: „...pripravený zdôvodniť nádej...“ Ružomberok 2008.

HORYNA, B.: *Úvod do religionistiky*. Oikúmené, Praha, 1994.

34. Ateizmus

- zložitosť pojmu ateizmus
- formy ateizmu
- známky, motívy vedúce k ateizmu
- cirkev o ateizme na Druhom vatikánskom koncile

LITERATÚRA:

WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

SARKA, R.: *Kurz fundamentálnej teológie*. Poznámky.

SARKA, R.: „...pripravený zdôvodniť nádej...“ Ružomberok 2008.

Gaudium et spes.

35. Kresťanské Zjavenie a inšpirácia

- pojem Zjavenie
- modely Zjavenia podľa Seklera, funkcia Zjavenie
- výlučnosť kresťanstva (Dominus Jesus § 4; § 8, DV 11)
- inšpirácia v učení Cirkvi (DV 11 - 13)
- inšpirácia a autor v štyroch analógiách podľa modelu Luisa Alonsa Schökela

LITERATÚRA:

WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

SARKA, R.: *Kurz fundamentálnej teológie*. Poznámky.

KASPER, W.: *Theologie - současť naší doby*. ČKA, Praha 1994.

KASPER, W.: *Úvod do viery*. Spišská Kapitula, 1991.

MIKOLÁŠIK, M.: *Kresťanstvo medzi pravdou a slobodou*. Ružomberok 2002.

36. Trojedinný a trojosobný Boh

- biblické východiská k trojičnej dogme
- vývoj trojičnej dogmy (bludy a odpoved' Cirkvi na bludy)
- terminológia – podstata, osoba, perichoréza, apropiácia

LITERATÚRA:

- BEINERT, W.: *Slovník dogmatickej teologie*. Olomouc: MCM 1993
CHOVANEC, M.: *Teológia. (Náuka o jedinom a trojosobnom Bohu)*, Banská Bystrica:
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského 2016.
MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské
nakladatelství 2010.
SARKA, R.: *Kurz dogmatickej teológie*. Poznámky
WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

37. Duch Svätý – Stvoriteľ a Oživovateľ

- vývoj dogmy o Tretej božskej osobe
- bludy o Duchu Svätom
- otázka Filioque (ortodoxný a katolícky model)
- kreatológia (teologická kozmológia) – dogmy o stvorení
- postoj cirkvi k evolučnej teórii (hominizácia, monogenizmus, polygenizmus);
- creatio continua, prozreteleňnosť božia

LITERATÚRA:

- CHOVANEC, M.: *Pneumatológia*, Nitra: Kňazský seminár sv. Gorazda 2006
JÁN PAVOL II.: *Encyklika Dominum et vivificantem*, Trnava: SSV 1994.
MÜLLER, G. L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*, Kostelní Vydří: Karmelitanské
nakladatelství 2010.
KRUPA, J.: *Stvoriteľ a Oživovateľ. Katolicka kreatológia a pneumatológia*, Bratislava:
Univerzita Komenského 2010.
SARKA, R.: *Dogmatika pre katechétov I. Teologická teória pozannia. Jeden Boh a stvorený
svet*, Ružomberok: Verbum 2018.
WALDENFELS, H.: *Kontextová fundamentální teologie*. Praha, 2000.

MORÁLNA TEOLÓGIA

38. Ľudský skutok

- definícia, rozdelenie; účasť rozumu a vôle
- aktuálne prekážky ľudských skutkov:
  - nevedomosť, strach, násilie, žiadostivosť – definície, rozdelenie, vplyv na ľudský skutok

- habituálne prekážky ľudského skutku

LITERATÚRA:

TONDRA, F.: *Morálna teológia I.*
GUNTHOR, A.: *Morálna teológia.*
Katechizmus Katolíckej cirkvi.

39. Nadprirodzený skutok

- definícia, podmienky splnenia;
- záslužný skutok – definícia, rozlišovanie, istota získavania.
- umŕtvené a oživené zásluhy

LITERATÚRA:

TONDRA, F.: *Morálna teológia I.*
GUNTHOR, A.: *Morálna teológia.*
Katechizmus Katolíckej cirkvi.

40. Norma mravnosti

- zvrchovaná norma mravnosti
- povaha zákona všeobecne; definícia; znaky zákona; rozdelenie;
- večný Boží zákon, prirodzený mravný zákon.
- predpis
- nemeniteľnosť
- pozitívny Boží zákon – Starý a Nový.
- zakazujúce, zneplatňujúce a zneschopňujúce zákony.
- zákon založený na predpoklade

LITERATÚRA:

TONDRA, F.: *Morálna teológia I.*
GUNTHOR, A.: *Morálna teológia.*
Katechizmus Katolíckej cirkvi.

41. Svedomie a konanie

- definícia svedomia
- vzťah svedomia k objektívному zákonu
- probabilizmus
- axiómy o rozpačitom svedomí.

LITERATÚRA:

TONDRA, F.: *Morálna teológia I.*
GUNTHOR, A.: *Morálna teológia.*
Katechizmus Katolíckej cirkvi.

KATECHETIKA

42. *Dejiny katechézy*

- katechéza v prvotnej Cirkvi, v patristickom období a v stredoveku
- katechéza od Tridentského koncilu do konca 19. storočia
- katechéza v 20. storočí do 2. Vatikánskeho koncilu
- katechéza a 2. Vatikánsky koncil

LITERATÚRA:

Učte, hlásajte a vydávajte svedectvo. Študijné texty pre diaľkové štúdium teológie, Spišské Podhradie 1995.

VALOVIČ, E.: *Náčrt katechetiky I.* TF Trnavskej univerzity, Bratislava 2000.

KUTARŇA J., *Idťte a ohladujte, úvod do katechetiky.* SKS, Bratislava, 1994.

JÁN PAVOL II.: *Catechesi tradendae*, apoštolská exhortácia Jána Pavla II. o výchove k viere dnes zo dňa 16.10.1979, AAS 71 (1979), 1277-1340, slov. preklad SKS, Bratislava, 1993.

PAVOL IV.: *Evangelii nuntiandi*, apoštolská exhortácia Pavla VI. o ohlasovaní evanjelia v dnešnom svete, AAS 68 (1976) 5-76, slov. preklad Združenie JAS, Zvolen, 1992.

43. *Katechizmus Katolíckej cirkvi v katechéze*

LITERATÚRA:

Katechizmus katolíckej Cirkvi, Liberia Editrice Vaticana, Vatikan 1994, slovenský preklad so schválením KBS, SSV, Trnava 1998.

SCHONBORN, CH.: *Katechizmus katolíckej Cirkvi - základné myšlienky a hlavné témy*, Bratislava, 1995.

44. *Všeobecné katechetické direktória*

LITERATÚRA:

Všeobecné katechetické direktórium. Bratislava : Saleziánske katechetické stredisko, 1992

Všeobecné direktórium pre katechizáciu. Trnava : Spolok svätého Vojtechu, 1999

Direktórium pre katechézu. Trnava : Spolok svätého Vojtechu, 2022

45. *Katechéza podľa veku a prostredia katechizovaných*

LITERATÚRA:

KOSTELANSKÝ, A.: *Katechetika : dejiny katechézy - teológia katechézy.* Ružomberok : Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity , 2008

KOSTELANSKÝ, A.: *Didaktika v službách katechézy : didaktika náboženskej výchovy.* Ružomberok : Katolícka univerzita, 2008

ALBERICH, E.: *Katechetika.* Praha : Portál , 2008

- 46. Iniciačná a permanentná katechéza**
- 47. Farská katechéza – jej úlohy a formy**
- 48. Rodinná katechéza – jej úlohy a formy**

Prof. ThDr. PaedDr. PhDr. **Lubomír Pekarčík, PhD.**
Vedúci Katedry katechetiky a praktickej teológie

Ružomberok
Dátum: 16.9.2025